Dinleme Kurallarına Uy, Sırası Gelince Söz Al

İyi bir dinleyici nasıl davranır? Davranışları değerlendir, söz almak için uygun cümleleri seç.

1 İYİ DİNLEYİCİ BÖYLE Mİ DAVRANIR?

Her davranışı oku. Dinleme kurallarına uygunsa kutuya E (evet), uygun değilse H (hayır) yaz.

1. Konuşan kişiye dönüp yüzüne bakarım. ☐
2. Arkadaşım konuşurken sözünü keserim. ☐
3. Anlamadığım yeri, konuşma bitince sorarım. ☐
4. Dinlerken sırama kitap ya da kalemle ritim tutarım. ☐
5. Söz almak için elimi kaldırıp sıramı beklerim. ☐
6. Konuşan kişi bitirmeden yerimden “Ben de!” diye bağırırım. ☐
7. Önemli bilgileri kısa notlar alarak dinlerim. ☐
8. Beğenmediğim bir fikri duyunca yüzümü buruşturup gülerim. ☐

2 SÖZ ALMAK İÇİN HANGİ CÜMLEYİ KULLANIRSIN?

Kibar ve uygun zamanda söz almanı sağlayan cümlelerin kutusunu işaretle.

- ☐ “Bir şey eklemek istiyorum, söz alabilir miyim?”
- ☐ “Dur, şimdi ben anlatacağım!”
- ☐ “Arkadaşım bitirdiyse ben de bir örnek vermek istiyorum.”
- ☐ “Bu çok sıkıcı, başka şey konuşalım.”
- ☐ “Bir sorum var; şu bölümü tekrar anlatır mısın?”
- ☐ “Sen yanlış biliyorsun, bırak ben söyleyeyim.”

3 KENDİ KURALINI YAZ

Dinle, Not Al ve Söz Al

Öğretmenin “Kar Taneleri Nasıl Oluşur?” adlı bilgilendirici metni okuyacak. Dinlerken kurallara uy, kısa notlar al.

1 DİNLERKEN KISA NOT AL

Her kutuya bir iki sözcükle not yaz. Tam cümle yazman gerekmez.

Kar taneleri nerede oluşur?	Kar tanelerinin çoğu neye benzer?	Yere yakın hava sıcaksa ne olur?

2 SIRAN GELİNCE SÖZ AL

Metin bittikten sonra öğretmenin söz verdiğinde ne söyleyeceksin? Dinlediğin bilgilerden en ilginç bulduğunu bir cümleyle yaz.

Dinlerken aklına gelen bir soruyu yaz. Bu soruyu ne zaman, nasıl sorarsın?

3 KENDİNİ DEĞERLENDİR

	Evet	Bazen	Hayır
Konuşmacının sözünü kesmeden dinledim.	☐	☐	☐
Konuşmacıya dönerek dikkatle dinledim.	☐	☐	☐
Söz almak için sıramı bekledim.	☐	☐	☐
Kısa notlar alarak önemli bilgileri yakaladım.	☐	☐	☐

Öğretmenin okuyacağı metin

İkinci sayfa dağıtıldıktan sonra metni normal hızda iki kez okuyun. İlk okumada yalnızca dinlemelerini, ikinci okumada not kutularını doldurmalarını isteyin. Metni öğrencilere göstermeyin.

Kar Taneleri Nasıl Oluşur?

Kış aylarında bulutların içindeki hava çok soğur. Buluttaki su buharı, havada uçuşan çok küçük toz parçacıklarının çevresinde donar ve minik buz kristallerine dönüşür. Bu kristaller büyüdükçe dallanır. Kar tanelerinin çoğu bu yüzden altı kollu bir yıldıza benzer. Kar taneleri bulutlardan düşerken birbirine yapışabilir ve daha büyük kar topakları oluşturabilir. Yere yaklaşırken hava sıcaksa kar taneleri erir; o zaman yere yağmur ya da sulu sepken olarak ulaşır. Hava yere kadar soğuk kalırsa kar taneleri erimeden düşer ve yerde beyaz bir örtü oluşur.

Söz alma sırasında: Metin bitince “Söz almak isteyen el kaldırsın.” deyin. Konuşan öğrenciyi diğerlerinin bitene kadar dinlemesini, yeni fikri “Ben de bir şey eklemek istiyorum.” gibi bir cümleyle başlatmasını hatırlatın. Sınıfta birkaç öğrenciye kendi yazdığı ilginç bilgiyi okuma fırsatı verin.

Cevap anahtarı

Türkçe · Bilgi Hazinemiz teması. Dinleme kurallarına uygun dinleme ve dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alma. Metin ve etkinlikler Daykan için özgün yazıldı.

1. İyi dinleyici: Uygun (E) davranışlar 1, 3, 5 ve 7'dir. Uygun olmayan (H) davranışlar 2, 4, 6 ve 8'dir. Öğrencilerle H alan her davranışın nasıl düzeltileceğini konuşun (ör. 2: Arkadaşım bitirene kadar beklerim.).

2. Söz alma cümleleri: 1, 3 ve 5. cümleler uygundur. 2, 4 ve 6. cümleler konuşmacının sözünü keser veya kırıcıdır.

3. Kendi kuralın: Dinleme kurallarına uygun her cümle kabul edilir (ör. Konuşan kişiyle aynı anda konuşmam.).

4. Not kutuları: 1) Bulutlarda (bulutun içinde, soğuk havada). 2) Altı kollu bir yıldıza. 3) Kar taneleri erir; yağmur ya da sulu sepken olarak yağar.

5. Söz alma ve soru: Metinle ilgili, kendi cümlesiyle yazılmış her bilgi kabul edilir. Soruyu “konuşma bitince, el kaldırıp söz alarak” sorması beklenir. Öz değerlendirme tablosunda doğru ya da yanlış cevap yoktur.